

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Tompá Mihály-utca 10. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás. Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.	Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN. Kiadó laptulajdonos: ID. RÁBELY MIKLÓS.	Az előfizetés díja: Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona. Várm. körjegyzőknek és tanítóknak egy évre 6 korona. Egyes szám ára: 20 fillér. A hirdetés díja: Egy háromhasábos petsor térfogata . . . 12 fillér. Nyilttér sora 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Iskolai év kezdetén.

A következő napokban tudomány-szomjas ifjúsággal telnek meg az iskolák folyosói és termei, előjönnek a nyári pihenés után a legkisebbtől a legnagyobbig szép sorjában, mint az orgonasípok, mint az évről-évre növekedő ültetvények a f iskolában, várván a kertész nyesegető kezétől az idomitást és a nemesítést.

Ez az ifjúság a nemzet jövő remény-sége, ez a fejlődő, alakuló lelkek sorozata mindnyájunk szerető gondoskodásának tárgya.

Hogy ezen a téren sem úgy megy minden, mint kellene, mint az eszményeket megálmodó költői lelkek kigondolták, azt nagyon jól tudjuk. Hiszen látjuk, hogy a közélet minden terén és ágazatán jó messzire elmarad a valóság a szép tervektől és az ember, a minél könnyebben élni vágyó ember itt is, mint máshol át-bujik a tervezetek és szabályok hálózatának résein és hézagain, hogy kevesebb munkával lehetőleg több látszatos eredményt mutasson fel a világ előtt.

Es ha egy kissé mélyebben gondolkozunk a dolog fölött: belátjuk, hogy maga a társadalom és a felsőbbtség az, a ki ilyen irányba tereli a dolgok folyását, a mely ellentétben áll az ideális eszmékkel és a mélyebbre szántó törekvésekkel.

Mert ugyan láttunk-e már valaha kiemelve és megjutalmazva olyan tanító erőt, a ki hivatásból, meggyőződésből esendesen, egyformán munkálkodik évről-évre, számot vetve a lelke mélyén élő eszmékkel és a maga erejével?

Az ilyeneknek mi szokott a jutalmuk lenni? Hogy is mondja csak Petőfink?

„Nagy volt buzgóságom, nagy volt a hűségem, Nem volt reám mérve csak egy büntetés sem. S mi lett a jutalmam, mikor kiszolgáltam: A generális megveregette vállam!”

Hát hiszen szép dolog ez a vállveregetés, meg szép dolog az is, ha a munkában megrokkant és belépusztuló ember

fölött egy emlékbeszédet tartanak halála után, és hajdan a legnagyobb hősök egy cserfalevéért is küzdöttek, a melyet a vezér tűzött a sisakjuk mellé. De sajnos, ez a világ elmúlt, ez a korszellem nagyon kiment a divátból, a megélhetés nehéz. Akadna még ma is egy-két ideálista, hivatásból törekvő ember itt is, mint minden pályán, de ezekre szánakozó jóakarattal szoktak tekinteni: jó ember, bolond ember! azt szokták mondani.

Hát ne csodáljuk, ha ilyen dicsőség után az emberek többsége nem igen törmarja magát, kivált a mikor látja, hogy más uton haladva, sokkal könnyebben megnyeri az elismerést, a mely kézzelfogható alakban nyilvánul.

Mert hiszen nem muszáj a dolgokat mindig egyforma pontossággal és hűséggel teljesíteni, elég azt akkor jól elvégezni, ha a felsőbb hatóság szemérajtunk van. De akkor azután meg kell csinálni egész a megszakadásig. Azután ki kell találni valami nagyon kirívó és szembetűnő dolgot és azt félesztendeig vagy egy esztendeig iszonyu munkával végezni, úgy, hogy minél többet beszéljenek róla. Az ilyenek nagy híre megy és megjutalmazása elől nem zárkozhatnak el odatenn. No meg azután az is igaz, hogy „plus valet favor in judice, quam lex in codice”, a mi magyarul azt teszi: „többet ér a bíró kegye, mint a törvény hegye.” Ezt az életbölesességet is sokan ismerik és kiaknázzák. Igyekeznek minél jobb barátságban lenni a felsőbbtséggel és neki minél több kis szolgálatot teljesíteni, mert evvel messzebbre lehet jutni, mint a hivatásbeli kötelességek lelkiismeretes, egyforma teljesítésével.

Az ilyenféle apró életbölesességi tudományokon és praktikákon fordul meg a társadalomban mindenkinek a sorsa, a ki nem ér rá vagy méltóságán alulinak tartja ilyesmivel vesződni, az nem megy előre, azt mellőzik, elfelejtik mindenütt,

azt legfőljebb ha élni engedik, ha esendesen és jól viseli magát.

Nem is lehet a mellékutakon járókra követ dobni, hiszen nekik van igazuk, azt mutatja az élet, a mely ebben az irányban szokta osztani a kitüntetést és a jutalmat. És azok igazságtalanok önmaguk iránt, a kik csak az ideális tervekkel és hivatásukkal törődnek és minden munkaerejüket abba ölik bele.

De ha ezek a dolgok így állanak, akkor a társaságnak nincs joga pálcázat törni egész testületek fölött, hanem tessék a rendszert megváltoztatni, hogy az kerülhessen felülre, a ki egyenesen jár a hivatás utján!

Addig is lesznek azonban, a kikből még a kevés megbecsültetés sem fogja kiölni a hivatásból végzett munka szeretetét, mert az a szerencséje minden társadalomnak, hogy az általános közöny hamuja alatt kevesek lelkében mindig ott marad az anyagiak sulya alatt el nem hamvadó parázs, a mely a megújuló korszakok hajnalán új lángot tud gyújtani.

Mielőtt fejtegetéseinket bevégeznők, még egy dolgot ajánlunk a neveléssel foglalkozók figyelmébe, a mi szintén összefügg az eddig mondottakkal.

Sokszor tapasztaljuk, hogy szakbeli paedagogusok előszeretettel foglalkoznak a jó és jobb tanulókkal. Ezt természetesen is találjuk, mert az a tanár vagy tanító öröme, ha munkájának sikerét látja és pedig minél előbb látja és másoknak is mutathatja. Néha azután ebből az a hiba következik, hogy csak a jó tanulókkal foglalkoznak, a gyöngébbeket elhanyagolják vagy kipécézik, hogy minél előbb eltávolítsák őket. Ennek aztán gyakran áldozata lehet a rossz tanuló is, meg a jó is. A rossz tanulóval nem törődnek s az nem fog tanulni és elmarad. A jóval nagyon sokat törődnek, mindig ösztönzik, sarkalják, zaklatják s az a szegény dicsőségvágytól hajtva többet dolgozik, mint bír és időelőtt belepusztulhat.

FEGYVERGYÁRI KERÉKPÁROK

a létező legjobb kerékpárok; bizonyítja az, hogy az Osztrák-Magyar hadsereg is csupán ezen kerékpárokat használja.

Kapható kizárólag **Valaszky Rezső**, órás- és ékszerésznél RIMASZOMBATBAN.

RÉGI KERÉKPÁROK BECSERÉLTETNEK!

RÉGI KERÉKPÁROK BECSERÉLTETNEK!

Láttuk már néha a tudománynak ilyen ifju vértanuit. Mire való ez?

Nem jobb-e a közéletben haladni és mindenkit lehetőleg egyformán részesíteni a tudás áldásaiban? — X —

Széljegyzetek.

Fürdői levelek.

Egy egész külön irodalmi műfaj, sajátos és egyedülálló, mert szezonhoz van kötve és mégis független a divattól. A humoristáknak nagyon hálás téma egy-egy ügyes krocki megírására, hiszen csak a kiinduló gondolatot kell helyesen felállítani és szinte vissza kell tartani a tollat, hogy rá ne csusszon az egész cikkben a jó, pukkasztós humorkára. Például: esős délután az olvasóteremben ül az egész fürdőközönség és széttépik a pinczért tollért és tintáért, mert mindenki fürdői levelet akar írni. Vagy pedig: Morgenstern Izrael alkusz hét éves fia elutazás előtt megkérdi az apját, hogy ugy-e papa most már én is írhatok majd fürdői levelet, hiszen megtanultam írni! És így tovább ad infinitum, mert minden dolognak van fonákja, ha éppen szándékosan keressük, van a fürdői levélnek is.

Mindezzel ellentétben, én ezt a kedves és intim irodalmi oldalhajtsát szeretem és becsülöm. Mert mindenkor különbséget kell tennünk kétféle fürdői levél között. Az egyikben benne található a Wagner hangversenytől a monori Krauszné toalettjéig minden és íródik azzal a rejtett, ám a sorok közül nagyon is hangosan előkiabáló célzattal, hogy irigységet és vágyódást támasszon a levélíró állapota iránt, aki ott lehet abban a földi paradicsomban, amelyikhez képest a Mohamed tubafája közönséges ugorkafa. A másik fajta a leveleknek íródik az ismerőstől az ismerősöknek; olyan ember kezétől, aki ha leteszi a napi gondot és elfuthat a világ vásári zaja elöl, szívesen és megértően hallgatja a szíve muzsikáját és avatott kézzel önti formába a papír, a nyomdafesték számára. Az ilyen levél mindig kedves, mert

egy valóságos lelki reveláció; az ilyen levélről akarok csak itt beszélni.

Hogy a fürdői levelek természetes jogosultságát belássuk, nem kell más, minthogy egy nagyon ismert, közkeletű mondát állítsunk fel megfordítva is. Ugy mondják: íróembernek az utazás létfeltétel. Fordítsunk egyet ezen az axiómán és csak olyan joggal mondhatjuk: az utazgatás minden embert többé-kevésbé íróvá, poétává tesz. De hiszen ez természetes is. Nincs nagyobb megőzője a hangulatoknak és a nyomdafestékre érdemes gondolatoknak, mint a napi munka sivar egyhangúsága és a tartózkodási helyeknek a monoton, napi ismétlődése. Kiszárad az agy, megsavanyodik a kedély és valami lehetetlen dolognak látszik az ember előtt, hogy még lekösse valami, ami csak *hangulat* és nem *anyagiság*. Lassan eljön a nyár, a készülés, az utazás és ott az idegen tájon rátalál az a savanyu ember magára és a lelkére abban a kis lelki emócióban, amit a *viszonyok különbsége* önként, minden recept és kurtaksa nélkül elébe ad.

Megkapja az éghajlat különbsége. Az alföldi ember hegyek közé kerül, fenyves illatot érez, rigófüttyöt hallgat és nagyon szépnek talál mindent. A hegyvidéki leutazik délre, elámul a növényzet bujaságán, a virágok színpompáján, a nap perzselő tűzén, a perzselőbb tűzü indulatokon és úgy érzi, hogy itt és csak itt élnek igazán az emberek.

Sokat tesz a megszokott lakás hiánya is. Van valami érdekes abban, hogy ott a fürdő villany világít, ami otthon esetleg nincs; viszont otthon négy szoba van és a fürdőn csak kettő vagy pláne csak egy és hogy a mindennapi — no nem kenyeret — meleg mosdóvizet nem a Borsza hozza be, hanem egy ügyes és halk mozdulatu szállodai szolga és hogy a hét végén a leszámolóhoz nem a másfélmázsás hentes, meg az élesztős szagu fűszeres jelentkezik, hanem a borotvált képű, korrekt és tenses maitre d'hotel és hogy minderre milyen csodálatos könnyűséggel fut el a pénz... stb.

Jönnek az új arcok, új ismerősök. Valóságos oázisa a léleknek egy-egy másféle megkapó világnézetet hallani; meglátni, hogy más sarokból és jobban és jobbnak is lehet látni

— Mit beszélsz te Mária?

— Azt, a mit az urfi mondott, mikor anyuskával mosni voltunk a Tarnán. Te apuka akkor is veszekedtél, hogy anyuska nem főzött ebédet; pedig ha hallottad volna, hogy az urfi milyen szépeket beszélt, elhallgattad volna te is, estig is, éhesen is. Ő mondta ám, hogy anyuska olyan, mint a fehér virág, piros virág. Azután beszélt valami nagy városról, a hol olyan nagy víz folyik, mint százszor a Tarna vize. Nagy csólnakok járnak rajta, olyanok, mint a plébános ur háza. Nagy, nagy házak vannak ott, nagyobbak még a templomnál is. Hitta anyuskát, hogy nézze meg. Vessen ő neki cipőt is, ruhát is, hogy százszorta szebb lesz, mint a grófné. De én azt mondtam, hogy akkor ki foltozza meg az én ruháskámat, ha elszakad és anyuska elmegy. Sirt anyuska, aztán összecsókolt, az urfit pedig elküldte, hogy ő bizony nem megy. Haragudtam is én akkor apukára, a miért megverte anyuskát, mikor hazajöttünk. Pedig már most volna ám kalapja, cipője, szép selyem ruhája, hogyha akkor elmegy; de neki az urfitól nem kellett, mert azt mondta, akkor nem volna ám Máriaja.

— Apuka, csinálj hát a kalapot, mert majd meglátod, hogy anyuska elmegy. Akkor aztán ki főz neked? Ki foltozza meg az én elszakadt ruháimat? Ki csókolgat engem, ha nem lesz már nekem harmatképű szép asszony anyácskám? Mert azt mondta az urfi, hogy majd csókolgatja ő anyuskát helyettem is, helyetted is; aztán ő tőle nem lesz ám kormos az anyuska arcán a piros virág, a fehér virág.

A kis Mária kék szeméből sűrűn potyogtak a könnyek. Édes apja lehajolva hozzá, csókolgatja a szép szőke fejét s miközben az ő kormos barna arcán is barázdát mos lepergő könnyűje, elkeseredetten mondja:

— Ne sirjál kis lányom! A megindult hegyet és a megbolondult asszonyt megállítani nem lehet, ha meg nem áll magától. Anyád is ha meg nem áll, hát... rongy, jusson oda a hová való a... szemétre.

az életet, mint ahogyan ő látja; meglátni, hogy mindenkit egyformán nyomnak a gondok, csak ez mosolyogva türi, az pedig sirva és nevetni egy-egy felvetődő, jóízű kabinettalakon...

Mikor ilyen indító okok adják a kézbe a tollat, hogy felhívja: fürdői levél, akkor az az irás úgy is mint baráti üzenet, úgy is mint irodalmi termék, kedves és jogosult és elolvasása csak gyönyörűségünkre szolgál. Ha pedig valaki azt hinné, hogy ez a pár igénytelen sor reflexióként íródott a lapunkban most megjelent kedves fürdői levélre, hát ez a valaki eltalálta.

Értesítés. A rimaszombati állami elemi fiú- és leány-, valamint az ismétlő leányiskola növendékeinek beiratása az illető iskolák helyiségeiben szeptember hónap első hat napján d. e. 8 órától 11-ig, d. u. 2 órától 4 ig történik. Tisztelettel felkérjük a szülők s szülehelyetteseket ez időpontok figyelembe vételére.

Rimaszombat, 1913. augusztus 20.

Törköly József,

áll. el. fiúiskolai igazgató.

Matolcsy Pál,

áll. el. leányiskolai igazgató.

Figyelmeztetés az olvasóhoz!

A „GÖMÖR-KISHONT” előfizetési díja 1913. évi január hó 1-től egy évre 10 kor., fél évre 5 kor.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni szíveskedjenek.

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

II.

Ótelky László gróf erdővidéki vadászkastélyában mozgalmas, vig élet van. Együtt van a Tiszahát és Háromszék vadászni, mulatni szerető ifjúsága. Nappal bozótos erdőkön, köves, mély vizmosásokon át üzik a vadat, amikor pedig az erdőkoszoruzta tájra reáteríti sejtelmes pihentető fátyolát az éjszaka, szilaj kedvvel üritgetik az aranysárga, gyöngyöző borral töltött poharakat. A kolozsvári banda szól szépen, szívhez szólóan, mintha nem is a hurokon, hanem a vendégek szívében játszana a barnaképtű cigány. Tüzesen járják a szép magyar toborzót, a csütdöngölőt, csárdást. Majd bánatos régi magyar nóta szólal meg a cigány hurjain s a kedv elül. Az előbb felhevült arcok elkomolyodnak, a fejek a pohár fölé hajolnak s egy-egy ősmagyar sarjadék szeméből kicsordul az emlékezés, a bánat könnyűje.

A házigazda mellett ül Mőcsényi Kázmér, a szomszédos ezer holdas birtok ura. Egyszer csak feláll, a zene elhallgat és Mőcsényi megszólal.

— Nem jól van így urak! Nem ér a mulatság semmit, ha nincsen közöttünk asszony; ha a pohár csengés zajába, a cigány nótájába, nem vegyül szép asszony édes kacagása. A medgyesi, egri bornál jobban melegít egy szép asszony tüzes pillantása. Kérjük meg a házigazdát, hogy a szép kovácsnét hozassa ki közénk. Olyan tisztelettel bánunk vele, mintha a felesége volna.

— Ugy van! Éljen, éljen!

A cigány tust huz s Ótelky László gróf elküld az asszonyért. A mulató ifjúság, majd mindenik tagja talál valami igazítani valót mellényen, nyakkendőn, bajuszon. Aztán várakozással tekintenek az ajtó felé. Várják a szép asszonyt.

Nyílik az ajtó s szégyenlősen lép be rajta a Mária anyja. Arca csakugyan olyan, egyszerű mint a fehér virág, máskor mint a piros virág, a szégyenkezéstől. Termete olyan, a mi-

TÁRCZA.

Szép asszony.

Irta: LENGYEL GYULA.

I.

— Én nem tűnök tovább Imre! Csinálj már valamit, mert ez a szegénység türethetetlen. Szegény anyám sohasem gondolta volna, hogy a leányának, még egy kalapra, napernyőre sem telik.

— Nem is szokott a falusi kovács felesége kalapba járni! Kapa való az asszony kezébe nem napernyő. Akkor sem voltam én gróf, mikor elvettelek. Tudhattad milyen sors vár reád. Tartsd rendbe a házad táját, főzzél, ha van mit, és gondozd Máriaját.

— De én már lelkemből meguntam ezt a nincsetlenséget. Mindig csak a dolog. Nézd az én szép fehér kezem, milyen ripacsos, milyen érdes. Lánykoromban pedig olyan volt, mint a bársony. Mondta is a kastélybeli urfi, hogy kár az ilyen szép asszonynak e kormos kovácsházba lakni. Befog a füst, aztán én is olyan fekete leszek, mint a cigány.

— Hát mért nem vett el az urfi? Akkor most a kastélyba laknál. De mert nem lakol ott, hát eredj és főzd meg az ebédet, hogy mikorra a két ráfot felhuzom, az asztalon legyen. Mert ha nem lesz, bizony megtánczoltatom a hátadon a piszkafát.

A kis, öt esztendőös Mária, a műhelyajtóban hallgatta a perpatvart. Egyszer csak az ócska vasak közül előhuzva egy nagy darab rozsdás pléhet, az apjához cipeli.

— Apuka! Te tudsz a ló lábára cipőt is csinálni, csinálj anyuskának ebből... kalapot. Ne sirjon mindég. Majd én hozok hozzá virágot a Tarna partjáról. Várj csak milyen szép asszony lesz anyuska. Még szebb, mint a grófné. Piros virág, fehér virág, harmatképű szép asszony.

Személyi hírek. Soós Lajos m. kir. posta és táviráda tanácsos 4 heti szabadságát városunkban — édes anyja és rokonsága körében töltötte. — A nyári szünidő leteltével a szabadság-időt élvező egyházi- és tanfériak e héten hazakerültek, Gyürky Pál főesperes, Törköly József igazgató, Loysch Ödön muzeumi igazgató, Váry János és Nagy Zoltán igazgatók s a tanári kar és tanító testület vakációzó tagjai megérkeztek s már megkezdték működésüket. — Gróf Széchenyi Aladár mult szerdán Krasznahorkavár-aljáról Rimaszombatba érkezett s rövid itt tartózkodás után visszautazott. — Dr. Neogrady Lajos, Szepesmegye alispánja öccse temetése után mult héten néhány napot rokonai körében Nyustyán töltött s onnan kedden utazott haza.

Templomavatás Rimakokován. A hamvaiból újra éledt Rimakokova nagyközség — mely mult hónap elején ünnepelte az új ág. ev. templom felszentelését — folyó hó 26 án ismét ünnepet ült, melyen barátságos együttérzéssel vett részt a vidék is s képviselve volt ott a szomszédos Nógrádmegye is. A tűzvész alkalmával nagyrészen elhamvadt s újra épített izraelita imaház felavatása történt e napon nagy és lelkes érdeklődés mellett. A törvényhatóság képviselőjében Lukács Géza alispán jelent meg, kit a rimaszombati izr. hitközség kerületébe tartozó rimakokovai hitközség a templomavatás közigazgatási hivatalos funkciójának ellátására felkért. Az alispán Singer Rezső kerületi főbábiával s a rimaszombati izr. hitközség elöljáróságának képviselőivel érkezett, kiknek sorában voltak: Dr. Lichtschein Adolf diszelnök, dr. Cziner Miksa hitközségi elnök, Seidner Bernát a temetkezési egyesület elnöke és dr. Weinberger Rezső. Rimabányáról kocsin folytatták útjukat s Rimakokova határában egy husztagu küldöttség üdvözölte az érkezőket s itt adták át Lukács Géza alispánnak az új templom nemzeti színű szalaggal átkötött kulcsát s itt üdvözölték a kerület főbábiáját s az anyahitközség képviselőit is melegen, lelkesedéssel. A templomavatás ünnepélyére, mely délután 4 óra tájban vette kezdetét, megjelent Rimakokova diszpolgára: Farkas Zoltán, a kerület közszeretetének örvendő országgyűlési képviselője is s Rimaszombatból, Losonczról s a vidékről több érdeklődő és meghívott vendég vett azon

részt. — A templomavatás a tórának a régi ideiglenes templomhelyiségből menyeszet alatt, egyházi dalok éneklése közben az új templomba való átszállításával kezdődött. Az új templom ajtáját a festői díszmagyarban megjelent Lukács Géza alispán nyitotta ki, s igen szép üdvözlő beszédet tartott, mely általános tetszést és a jelenvoltakban mély hatást keltett. Az izlésesen feldiszipített templomot zsufolásig megtöltötte az ünneplő közönség, melynek sorában ott volt a már említettek kivül — többek közt: Stubendek József róm. kath. esperes, Banczik Sámuel ág. ev. lelkész, Füzy Rezső jegyző, Tauffer Ignác községi bíró stb., s mely nagy figyelemmel hallgatta a Szűszmann Mór rimaszombati főkantort mély érzéssel előadott énekét. Az ünnepi felavató beszédet Singer Rezső kerületi főbábi mondotta. Csaknem egy óra hosszát beszélt, szónoki lendülettel, mély érzéssel és ifju hévvel előadott tartalmas beszédben méltatta e nap nagyjelentőségét. A szép beszéd nagy hatást keltett s az ünnepély templomi része a Hymnusz éneklésével véget ért. — Estefelé 6 óra tájban a fehér asztal mellett mintegy 200-an foglaltak helyet, s itt lelkes, meleg ünneplésben vett részt Lukács Géza alispán, Farkas Zoltán országgyűlési képviselőnek és Singer Rezső főbábinak. De méltán kivették részüket az ovációból a rimakokovaiak is, kik a minden ízében fényesen sikerült, magas színvonalon álló ünnepélyt elismerésre méltó nagy gondval rendezték s különösen Pollák Márkus elnök, Reichmann Sámuel és Balázs tanító buzgólkodott sokat a rendezés körül. — A banketten mindvégig lelkes hangulat uralkodott. Egymást érték a pohárköszöntők, Farkas Zoltán országgyűlési képviselő, Lukács Géza alispán, Singer Rezső főbábi, dr. Cziner Miksa hitközségi elnök, dr. Weinberger Rezső az elöljáróság tagja, dr. Witt Sándor rimaszombati ügyvéd, Stubendek József esperes-plébános stb. stb. mondtak élénk tetszéssel hallgatott tósztokat. — A szép ünnepélyt reggelig tartó kedélyes táncmulatság fejezte be.

Adomány. Szabó Elemérné sz. Szakall Rózsa urnó névnap megváltás ezimen 10 kornát juttatott a Nyomorék gyermekek Otthona céljaira, ez uton is hálás köszönettel nyugtatja az egyesület nevében Eperjessy József pénztárnok.

lyet az Isten jó kedvében teremt, nem a trónok mellett, hanem a széljárta egyenes jász rónán. Királynők szobrához mintául vehetné a szobrász. A mint székéhez megy, hóttestén hullámszik a csipke, suhog a selyem. Az urak felállva tiszteletteljes főhajtással üdvözlik, míg az asztalfőn leül egy székre. Jobbról Ótelky László, balról Mőcsényi ülnék le melléje.

— Poharat a kézbe urak! szól Mőcsényi. Igyunk a szép asszony egészségére! Gratulálók László!

— Mindég csak ez? Szép asszony! Igaz, nem is vagyok egyéb. Leánynevem odaadtam egy szegény kovácsnak. Az ő becsületes nevét sem viselhetem már, mert azt meg bemocskoltam. Nem ugy kellene engem hívni, hogy szép asszony, hanem — rossz asszony!

— Mariska! Már megint kezd? Hát nem volt még elég a sirás?

— Nem tehetek róla! Két hete, hogy eljöttem magával, ide az erdő közé. Azóta nem tudok örülni semminek, sem a szép ruhának, sem a napsugárnak. Másként folydogál a Tarna vize, simán, szépen, lágyan; nem ugy mint itt a kis patak, szikláról, sziklára ugrálva. A cigány nótája, az is hiába szól. Hiába a bor, hiába a pezsgő. Ott . . . Ott szeretnék lenni újra a csendes Tarna vízének partján, karton szoknyácskában . . . Az éhes uramnak főzni az ebédet . . . foltozni kis lányom elszakadt ruháját.

— Küldött-e pénzt nekik?

— Küldtem, de ma visszahozta a posta. Egy kis cédula volt az utalványra ragasztva, hogy „elköltözött.” Szinte látom, hogy mennek együtt. A kormos arczu férfi kezén kis leányát, az én Márikámat vezet csendesesen. A mikor elfárad a kicsike lába, széles hátára emeli s mennek, mennek tovább a széles poros országuton s az én kis leánykám szöke tejéről nincsen aki a port lecsókolgassa, hacsak az édes apja könnyű le nem mossák azt róla . . . Én pedig itt . . . szép asszony . . . rossz asszony vagyok. Az én jó becsületes uram pedig, valahol a nagyvilág-

ban izzadtan, kormosan forgatja majd a nehéz kalapácsot, hogy a kis lányának legyen majd mit enni, hogy új ruhát vehessen a kis Márikának, mert a régít rongyosan hagyta ott az anyja . . . a szép asszony . . . a rossz asszony.

— Mi az? Mi az? Miért sir? Talán bántottad László? Szólnak az urak felugrálva, hogy hangosan felzokogott az asszony.

— Semmi fiuk! Semmi! Sajnálja Mariska a hevesi rónát. Nem tetszik neki az erdős, völgyes vidék. Holnap viszem Pestre. Húzd rá cigány! Ne búsuljunk, hisz csak egyszer élünk. Eljen a bor, a muzsika s éljenek a szép nők.

III.

A nagyváros gépgyárában elpihent a kalapács. Juhász Imre azon Kormosan, kis leányát kézen fogva, egy nagy kékmázos csuporral elindult a tejesarnokba, hogy a vacsorára való tejet haza vigye. Kint a külvárosban laknak, messze van oda a tejesarnok. Hogy a kis Mária ne unja magát, azért viszi őt is magával. A nagy barna férfi lassan lépeget, mellette Mária, kis cipője szaporán kopog a keményre taposott uton. Az apját egyre kérdegeti a kicsike Mária.

— Mikor jön már haza anyuska? Ugye abban a nagy házban a király lakik? Apuka, nekem már ugy sem kell a tej, mindég tejet eszünk meg szalonnát. Ni, mi huzza ott azt a szép hintót, hisz nincsen ló előtte? Apukám, sokkal szebb a Tarna partja, mint itt. Hol van anyuskám?

— Elvitte az ördög! Hallgass már egy kicsit Mária.

Megvásárolta a tejet Juhász Imre, de az edényhez nem szokott kezében, igen bizonytalanul viszi a csuprot; minduntalan ki-ki csordul belőle egy-egy kortnyi s szétloccsan a fekete aszfalton. A másik kezével Márikát vezet. A hogy a ligetbe érnek, láthatólag elfáradva egy padra leteszi a tejet s leülnek pihenni. Nézik a nyüzsgő sétáló népet. Automobilok, hintók vál-

Iskolai hírek. A rimaszombati egy. prot. főgimnáziumban tegnapelőtt tartotta a tanári kar alakuló értekezletét. Tegnapi pedig a javító-, pótló- és magánvizsgálatokat tartották meg. A beírások szept. 1-től 3-ig lesznek, 4-ikén ünnepi megnyitás. A tanítás csak a jövő héten, szept. 8-ikán vagy 9-ikén kezdődik, addig, ha jó idő lesz, tanulmányi kirándulást rendeznek. A többi iskolákban is a jövő hét folyamán tartják a beiratásokat.

A gömői ref. egyházmegye f. hó 26 án Tornalján tartotta meg rendes őszi közgyűlését Csabay Pál esperes és Bornemisza László egyházmegyei gondnok elnöklete mellett. A gyűlés legfontosabb tárgyai voltak az esperes félelvi és a tanügyi bizottságnak a lefolyt iskolai évről beterjesztett jelentése. Az esperes gyönyörű emléksorokkal parentálta el a közelmult sulyos veszteségeit: Batta György simoni és Kolos István berzetei lelkészeket. Buza Márton tanügyi biz. elnök pedig nagy buzgóságról, hozzáértésről és mindenre kiterjedő figyelemről tanuskodó munkálatban tüntette fel a gömői ref. iskolák és tanítók mult évi fáradozásait, jóleső örömmel állapítván meg, hogy a ref. iskolák ez évben is hűvek maradtak eddigi jó hírnevükhöz. Megerősítést nyertek a lelkészi özeveg, árva gyámintézet új alapszabályai s a régóta vajudó lelkészegyesületnek szintén új alapszabályai. A tárgysorozatnak mintegy 60 pontból álló többi része leginkább egyházi és iskolai építkezésekre, ingatlanok eladására stb. vonatkozott, melyek mind beható elintézésben részesültek. — Nem lehet említés nélkül hagynunk, hogy a közgyűlés tagjai közt élénk megbeszélés tárgyat képezte és erős visszatetszést támasztott az a kiméletlen és igazságtalan támadás, melyet Dusza János pelsőczyi lelkész e nyár elején a „Tornalja és Vidéke” című hetilapban, az ismeretes és sajnálatos hanvai ügyből kifolyólag, vármegyénk köztisztviselőiben álló alispánja s a gömői református egyházmegyének egyik legtevékenyebb és legigazságosabb világi tanácsbírája ellen intézett. És pedig intézte olyan hangon, amilyen hangot használni a mi önzetlenül fáradozó s egyházunk közügyeiért időt, erőt, sokszor egészséget. sőt pénzt is áldozó dignitáriusainkkal szemben, idáig nem volt szokásban. És intézte azzal a megtévesztéssel,

takozva vonulnak el előttük. Egy szép, elegáns fogat halad el mellettük. Mária oda néz. Fel-sikolt.

— Apuska! Ott viszi anyuskát az ördög.

Csakugyan a szép asszony ült ott Ótelky Lászlóval. A hogy az asszony megpillantja kis leányát és az ő kormos barna urát, kiugrik a kocsiból s szalad öntelelten boldogan hozzájuk. Kis leányát átölelve zokogva borul az ura lábához, sirva kérleli.

— Verj meg édes uram! Uss agyon nem bánom, csak még egyszer emelj fel magadhoz. Lehányom ezt a sok cifra hideg rongyot, csak még egyszer szeress s én is szerethessem a kis Márikámat.

A kocsi megállott. Ótelky László kíváncsian nézi, mit csinál az asszony. A kovács is csak nézi, majd elkeseredetten megszólal:

— Eredj már, hisz látod, hogy várnak!

— Hát engem ne várjon! Én nem megyek hozzá vissza. Inkább a Dunába!

Csipke bluzát darabokban tépi, szaggatja s hajítja a kocsi felé. Mind többen és többen gyűlnek köréjük. Ótelky elhajt. Ahogy ezt észreveszi a kis Mária, aki mindig Ótelkyt nézte, megszólal.

— Gyerünk már apuskám! Vigyük haza anyuskát, hiszen már elment az ördög.

Az asszony hallgat, végre is a kovács töri meg a csendet.

— Csak nem kívánhatod, hogy ennyi nép előtt verjelek meg. Ott a csupor tej, vedd fel . . . aztán . . . gyerünk haza.

— Megyek, megyek! Ha megversz nem fáj majd, csak szerethesselek titeket. Leszek a szolgálód, rongyos cseléded, megrugdosott kuttyád, csak anya lehessenek, csak szerethessem a kis Márikámat s ne kelljen hallanom soha, soha többé azt az utálatos gyűlölt szót . . . szép asszony.

mintha ő az egész gömöri ref. papság nevében és vélekedése szerint szólana és itélne, holott ettől a kéretlen prókatoroskodástól éppen a gömöri papság állott legtávolabb. Általános volt azért a megbotránkozás lelkesi és világi egyének közt egyaránt s a gyűlésen jelenlevők nem késtek megragadni az alkalmat, hogy ennek kifejezést adjanak s a hivatalos ügyben távollévő alispánt és tanácsbírókat nem megvédjék, — mert megvédte ő alaposan önmagát ott, a hol a támadás érte, — hanem őszinte tiszteletéről, ragaszkodásukról s legteljesebb bizalmukról biztosítsák. — A gyűlés elég népes volt. A többek közt részt vettek azon: *Sághi Sándor, Búzi Márton, Czinke István, Pósa Lajos papi s Tornallyay Zoltán, báró Ragályi Balassa Ferencz, Bornemisza Elemér, Diószeghy Dezső és Farkas Géza világi tanácsbírók; a lelkészek majdnem teljes számmal, sok tanító és egyházi kiküldött.* *Tudósító.*

Eljegyzés. Dolinai és dráskóczi *Dráskóczy* Viktor dr. fiúmei m. kir. tengerészeti hatósági fogalmazó; néhai dolinai és dráskóczi *Dráskóczy* László és márkus és batizfalvi *Máriássy* Barnáné szül. primóczi *Szentmiklóssy* Mária fia eljegyezte baczkamadarassi *Kis* Margitot, baczkamadarassi *Kis* Bálint cs. és kir. kamarás, földbírtokos és neje *fritsi* Fekete Margit leányát.

Esküvő. *Szontagh* Andor volt országgyűlési képviselő, csetneki birtokos és neje fia: dr. *Szontagh* Andor szeptember hó 10-én déli 12 órakor tartja esküvőjét Kispesztén *Kozma* Lajos és neje leányával: *Mariskával.*

Halálozások. *Kovács* Gábort a gömör-megyei takarékpénztár és hitelbank főkönyvelőjét és feleségét mély gyász érte, amennyiben *Gizella* nevű kis leányuk f. hó 26 ikán meghalt. 27-ikén délután temették.

Sáfrány Imre vasuti pénztárnok-ellenőrt és feleségét újabb lesújtó gyász érte, amennyiben utóbbinak testvére: *Dékay* Jenő dömsödi gyógyszerész 48 éves korában, boldog házassága 23-ik évében, f. hó 24-ikén rövid betegség után elhunyt. Özvegyet és 3 gyermeket hagyott hátra. 26-ikán temették.

Nagy részvét mellett temették el mult vasárnap délelőtt a korán elhunyt *Kosiner* Sándor joghallgatót, kinek koporsója felett *Singer* Rezső főrabbi mondott szívhöz szóló gyászbeszédet. Az elhunyt barátai testületileg vonultak ki a temetőbe, hol fájdalmas részvétüknek Dr. *Jellinek* József mély érzéssel elmondott, kegyeletes gyászbeszédben adott kifejezést.

Rentka József, *Rentka* János helybeli polgártársunk fia folyó hó 28-án 26 éves korában — hosszu betegség után — városunkban elhunyt. Tegnap délután temették.

A rimaszombati m. kir. erdőhivatal külön gyászlapon jelenti, hogy *Kovács* Gusztáv m. kir. főerdőmérnök f. hó 27-én Miskolcra elhunyt.

Hagyatéki tárgyalás. A „Sajó-Vidék” írja, hogy *Dénes* gróf magán örökösei folyó hó 25-én a rozsnyói kir. közjegyzőségél tárgyalásra jöttek össze. A tárgyaláson, melyet *Markó* János dr. kir. közjegyző vezetett, *Lichtenstein* hercegné és a budapesti mentőegyesület képviselőiben *Gotthilf* Mihály dr. ügyvéd, *Windischgrätz* hercegné nevébe *Ambrózy* Gusztáv dr. ügyvéd, Zemplénvármegye közművelődési egyesülete képviselőiben *Szirmay* István ügyész, a kassai internátus nevében *Eckert* János dr. fő ügyész, Gömör-Kishontvármegye közművelődési egyesülete nevében *Molnár* József dr., a rozsnyói nőegylet képviselőiben *Vargáné* Scheffer Ételka elnök és *Adamis* Gusztáv titkár, a rimaszombati nőegylet nevében pedig *Hámos* László báró és *Süteő* István jelentek meg. A leltár megállapítása után az örökösök 5000 koronát rendeltek a rozsnyói Francziska-szobor fentartási alapja részére. A legközelebbi tárgyalást ugyancsak a rozsnyói kir. közjegyzőségél szeptember hó közepén fogják megtartani.

A csatornahálózat felülvizsgálata. A városi csatornahálózat felülvizsgálatát a város és a vállalkozó cég által közösen megállapított országos hírű szakértő *Kajlinger* Mihály udv. tan., Budapest vízművének volt igazgatója f. hó 27-ikén vizsgálta meg. A hivatalos aktusnál a szakértőn kívül Dr. *Kovács* László polgármester, *Tóth* Béla városi mérnök, Dr.

Baksay Dezső, *Káldor* Pál, *Bernstein* és *Vosits* mérnökök vettek részt. A meghívott szakértő alapos vizsgálat után — mint halljuk — a rimaparti hálózat kijavítását feltétlenül szükségesnek jelentette ki, egyébként pedig a csatorna hálózatot a város által átvehetőnek tartja. A hivatalos eljárás után jegyzőkönyvet vett fel a bizottság, s remélhető, hogy egy hét alatt a hálózat a használatnak átadható lesz. A szakértő f. hó 27-ikén elutazott Budapestre. A városi képviselőtestület e héten tartandó közgyűlésén fogja elhatározni az átvétel ügyében a további teendőket.

Halált okozott testi sértés. Még élénk emlékezetben van, hogy folyó évi július hó 28-án este Rimaszombat városához tartozó ugynevezett kishegyi pusztán *Matirkó* Ferencz 40 éves téglavető cigány afeletti felindulásában, hogy *Ádám* László megverte *Porteleki* Juliát, — ki *Matirkó* mostoha fiával vadházaságban élt — úgy fejbe ütötte, hogy *Ádám* csakhamar meghalt. Tulajdonképen az volt az eset, hogy az *Ádám* László által őrzött gyümölcsösbe almát lopni mentek a téglavető cigányok s *Ádám* László látta, mikor *Porteleki* Juli a fára mászott, onnan lehuzta ezt és verni kezdte. A segélykiáltásokra *Matirkó* jött oda, a többiek elszaladtak s mint később kitudt, karóval többször fejbeütötte *Ádámot*, kit másnap 29-én, lakásán halva találták, már el is temették volna, ha a kir. ügyészség közbe nem lép és a hullát fel nem boncoltatja. Folyó hó 29-én volt ez ügyben a főtárgyalás a helybeli kir. törvényszéknél *Cseh* István kir. táblai bíró, helyettes törvényszéki elnök vezetésével. A vádhatóságot *Lehoczky* Márton kir. alügyész képviselte, védő dr. *Witt* Sándor volt. A bíróság öt tanu és dr. *Zehery* István kir. törvényszéki s dr. *Bleyer* Leó körorvos kihallgatása után *Matirkó* Ferenczet erős felindulásban elkövetett halált okozott súlyos testi sértés büntette miatt jogerősen 3 évi börtönre ítélte s a vizsgálati fogság által a büntetésből 27 napot kitöltöttnek vett.

Tanulmányi kirándulás. A helybeli általános Ipartestület — ma vasárnap augusztus 31-én — a salgótarjáni acélgyár és bányatelep megtekintésére kirándulást rendez. *Rónay* Gyula titkár értesíti a résztvevőket, hogy az indulás vasárnap d. u. 4 óra 55 perczkor lesz. Hétfőn reggel az egyik bányát tekintik meg s 10 óra után az acélgyárat, 1 órakor ebéd lesz, mely után az üvegyárat nézik meg s 5 óra 15 perczkor utaznak vissza Rimaszombatba, hova 8 óra 56 perczkor érkeznek.

Öngyilkosság. Megirtuk, hogy *Nagy* Lajos felsőbalogi fiatal házas ember afeletti való elkeseredésében, hogy feleségének más is teszi a szépet, három csomag kénes gyufát beáztatott s megitta. Behozták a közkörházba hol, minden igyekezet és gondos ápolás eredménytelennek bizonyult, mert *Nagy* Lajos folyó hó 24-én otthon — hová a vármegyei közkörházból szállították — a phosphor mérgezés következtében meghalt.

Apolló színház. A helybeli állandó mozgószínházban a nyári meleg nem igen érezhető, mert a legnagyobb zsuffoltság mellett is egyenletes, kellemes a levegő. A mult héten a változatos és érdekes program nagy közönséget vonzott, ma vasárnap az augusztusi záróműsor igen ügyesen és érdekesen van összeállítva. Felhívjuk a közönség figyelmét a mai két előadásra.

Szédelgő angol czégek. A legutóbbi időben számos panasz merült fel, hogy hazai czégek angol szédelgő vállalkozások hírlapi hirdetései, illetve üzleti ajánlatai alapján szerzett összeköttetések révén károsodást szenvednek. Állítólagos angol pénzügyi csoportok ugyanis a magyar, illetve osztrák napilapok utján sürűn szoktak ajánlatot tenni iparvállalatoknak angol részvénytársaságokká való átalakítására vonatkozólag és gyakran előfordul, hogy még jó hírű hazai ügynökök is a szóban forgó vállalkozásokkal ily hirdetések következtében minden további kérdésökösödés nélkül jóhiszeműleg tárgyalásba bocsátkoznak. Már pedig azoknak, akik az angol viszonyokkal legkevésbé is ismerősek, jól kellene tudniok, hogy az Angliából felhívás nélkül, különösen hírlapi hirdetmények útján érkező üzleti ajánlatokkal szemben a legmesszebbmenő óvatosság tanusítandó.

Esküdtzéki ciklus. A helybeli kir. törvényszék mint esküdtbírószág már előkészíti az őszi esküdtzéki ciklust, s *Kolbay* Sándor esküdtbírószági elnök október hó 6. és 7-ik napokra kitűzött két főtárgyalást. Első napon a rablás büntetével vádolt *Grulyo* János, második napon a gyilkosság büntetével vádolt *Sztraka* Gódor Lajos ügye kerül tárgyalásra.

Tolvaj juhász. Lesták *Mihály* juhász f. évi április 13-ikán Szádvárborosán gazdája *Gál* János lakásának ajtaját kifeszítve, onnan börtarisznyát, baltát és kenyeret lopott. Bűnét beismerte, de tanuk is voltak rá. A f. hó 29-ikén a helybeli kir. törvényszéknél megtartott főtárgyaláson a bíróság *Lesták* Mihályt lopás büntette miatt egy havi és tizennégy napi fogházra ítélte s ebből is 18 napot kitöltöttnek vett s a mellékbüntetést mellőzte.

Vizdíjak kivetése. Városunk előjárósága a viz- és csatornaműre vonatkozó szabályrendelet életbeléptetése folytán elkészült a nagy gondot igénylő vizdíj kivetési munkálatokkal is. Az erre vonatkozó kimutatás f. hó 30 ikától vagyis szombattól kezdve 15 napig közszemlére van kitéve a városháza tanácstermében, s az érdekeltek figyelmét felhívjuk a kivetés reájuk vonatkozó részének idejében való megtekintésére.

PÁRTOS MANÓ

fogászati műterme

RIMASZOMBAT, „GÖMÖR“-SZÁLLODA.

Telefon-szám: 40.

Telefon-szám: 40.

Rimaszombat, 1913. augusztus hó.

T. Czím.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönséget értesíteni, hogy RIMASZOMBATBAN a

„GÖMÖR“-SZÁLLODÁBAN BERENDEZETT fogászati műtermemben

egy hónap előtt megkezdett gyakorlatomat állandósítottam és egyelőre a „Gömör“-szállodában folytatom.

Fogműtermem ugy Budapestben, mint Rimaszombatban már 12 év óta a legjobb hírnévnek örvend és a legjobb körülményben ismert.

Működésem a foghuzás és fogtömésen kívül főleg különleges munkákra terjeszkedik ki, u. m.: fogak és gyökerekre, arany- és platina koronák készítése, szájpaddlás nélküli híd munkák ugyancsak arany, platina és porcelánból, a melyek nem vehetők ki a szájból, továbbá porcellán, arany- és platina tömések.

Mindenzen felsorolt munkákat a legmesszebbmenő jótállás mellett készítem.

Kiváló tisztelettel:

PÁRTOS MANÓ

(Zimmermann philadelphiai egyetemi tanár volt asszisztense.)

Baleset a gépgyárban. F. hó 28-án reggel csaknem végzetes baleset történt a helybeli kereskedelmi és közgazdasági bank gépgyárában. *Czaban* Gyula egy 19 éves lakatos inas egyik motorral babrált, holott neki semmi dolga sem volt a gépnél, sőt onnan el is tiltották; a motor váratlanul megindult, kereke kabátjánál fogva odakapta a szerencsétlen fiut s többször megforgatta úgy, hogy a fiu súlyos sebeket kapott, melyekkel a néhány percz múlva kapott első segélynyújtás után beszállították a megyei közkörházba.

Lopás büntette. *Chovan* István klenóczi lakos folyó év július és aug. hónapokban *Klenócson* fegyvert, kenyeret, csizmát, beretvát, harmónikát stb. stb. lopott és ezen cselekményét be is ismerte. Lopás miatt már két ízben büntetve lévén s utóbbi büntetésének kiállása óta 10 év még nem telvén el, a kir. törvényszék folyó hó 29-ikén *Cseh* István táblabíró elnök-lésével tartott főtárgyaláson lopás büntette miatt *Chovan* Istvánt jogerősen egy évi börtönre, 3 évi hivatalvesztésre és politikai jogának felfüggesztésére ítélte a bíróság, s a büntetésből 20 napot a vizsgálati fogság által kitöltöttnek vett.

Hivatalos vizsgálat. A Csik-pusztán mellett beomlott vasuti hid ügyében mult héten volt a hivatalos vizsgálat a bíróság részéről a szakértők bevonásával, kik véleményét adtak műszaki tekintetben arról, hogy a hid építésénél nem történt-e mulasztás. Ugy halljuk, hogy a vasut-építési vállalat a vonal műtárgyainak hasonló veszedelemtől való megóvása s az esetleges áradás veszélyének elhárítása céljából nagyobb átereszt építenek, mely az esetleg kiáradó Rima vizének levezetésére lesz hivatva.

Egyezségre van kilátás. Folyó hó 21. és 22. én tartott Rimaszombatban a hagyatéki bíróság néhai *Andrássy* Dénes gróf hitbizományi és magán örökösei ügyében tárgyalást. A tárgyaláson *Széchenyi* Aladár és Emil grófok személyesen jelentek meg ügyészeik kíséretében és megjelentek képviselőileg a magán örökösök is. A széleskörben ismert és nagy érdeklődéstől kísért hagyatéki ügyben, — mint a „Sajó-Vidék” írja — miután *Széchenyi* Aladár gróf, mint a hitbizomány egyik ura, 3 milliót ajánlott föl a magán örökösöknek, akik ily módon a készpénz állománnyal együtt 5 millió korona fölött rendelkeznének — több mint bizonyos, hogy egyezség fog létrejönni. Különben f. évi szeptember hó 20-án újabb tárgyalásra jönnek össze az érdekeltek Rimaszombatban.

Köszönetnyilvánítás. Szeretett, felejtetetlen jó gyermekünk elhunyt alkalmából oly sokan kerestek fel részvétükkel, hogy képtelenek vagyunk azt egyenkint mindenkinek megköszönni. Ez uton mondunk tehát úgy a saját, mint gyermekeink nevében hálás köszönetet mindazoknak, akik nagy fájdalomunkban jóleső részvétükkel felkerestek.

Rimaszombat, 1913. augusztus 28.

Kosiner Vilmos és neje.

A polgári olvasókör választmánya f. hó 23-án, szombaton *Szabó* József elnöklésével ülést tartott, melyen a könyvtárra vonatkozó jelentés keltett nagyobb érdeklődést, mert e tekintetben a bizottság előterjesztést tett. Tudomásul vette a választmány az újabb beszerzésre vonatkozólag történt intézkedéseket s a továbbiakra nézve az elnökséget bizta meg. Több folyó ügy nyert még elintéztést.

Szemgyógyintézet van Miskolczon.

Jótékony adomány. *Samarjay* Jánosné nagymennyiségű szilvát, egy névtelen adakozó ruhaneműt küldött a nyomorék gyermekeknek. Az adományozóknak köszönetet mond az elnökség.

Időjóslás. Ez a leghálátlanabb mesterségek közé tartozik, mert igen kevés biztos alap van reá. A meteorologia még kezdetleges tudomány, sokszor tapogatózik a sötétségben és ha tud is biztosabban mondani, az csak egész országrészekre általában érvényes, egy-egy város, vagy falu határa mindig lehet kivétel. Az, hogy a füst leverődik, vagy hogy a fecske alatt reptül, még sokszor a legbiztosabb helyi időjelző a mai napra. De egész vidékekre, országokra és földrészekre biztosabb alapon tudnak időt jóslani. A híres *Sirius* időjós az őszre nézve ilyen időket jelez: Szeptemberben több szép nap ígérkezik, de nagy szárazságtól itt sem nagyon kell fél-nünk, mert ez a hónap is csapadékos jellegű és több helyen zivataros esők várhatók. Az ország nagy részében esni fog, de ezek a zivataros esők nem fognak hosszasan tartani. Erős lehűlések várhatók északi viharos szelekkel. Szeptember 22-től igen kritikus idők ígérkeznek, esős, hűvös, viharos, itt ott hócsapadékokat fognak látni különösen a hegyes vidékeken. Ha azonban az idő hőemelkedéssel jönne, úgy zivataros eső fog bekövetkezni és jéggel keverve fog esni az ország több részében. Októberben az időjárás elég szép és kedvezőnek mondható, különösen 22-ig, ettől feltűnően megváltozik az idő és hideg, szeles napok ígérkeznek, több helyen kisebb havazások várhatók s éjjeli fagy-tól kell tartanunk. Majdnem minden hónapban ígérkezik kisebb-nagyobb földrengés, amelyből mi is részesülünk. Az időjós felhívja a földmivelő ember figyelmét arra, hogy minden perczet fel kell használni, hogy munkáit bevégezhesse, mert az idő többször visszatartja és hátráltatni fogja. Az ősz hosszúra ígérkezik, de csapadékos jellegű lesz. Az időjárás november 10-ig enyhe lesz, míg 10-11-től hideg hócsapadékok ígérkeznek, 19-től pedig az ország nagy részében esni fog több napig. Tartós és erős hidegtől azonban kevésbé kell tartanunk, mert az idő csapadékos lesz és ködben is részesülünk.

Football mérkőzés. A füleki Tornaklub és a rimaszombati Athletikai Club ma, vasárnap délután a vásártér melletti pályán revanche mérkőzést rendez, melyre a közönség figyelmét felhívjuk.

„APOLLÓ”

nagy mozgó

színházban RIMASZOMBAT

Csak 3 nap
szeptember 13, 14, 15.

QUO VADIS

Sienkievicz világhírű regénye
a keresztény vértanuk idejéből

6 felvonásban.

A XX. század csodája.

Óriási méretek. Káprázatos fény.

Több ezer szereplő.

A felvétel 1 millió lirába került.

Mérsékelten felemelt
helyárrakkal szinre kerül.

Hazaérkezett zenészeink. Az Oláh Gyula vezetése mellett városunkban működő, messze földön is jóhírnévnek örvendő cigányzenekar mult héten jött haza Alsó-Tátrafüredről, hol évenként a nyári idény alatt az üdülő fürdővendégeket szokta szórakoztatni. Most — a szerencsétlen időjárás nem igen volt kedvező sem a fürdőre, sem a vendégekre, sem a muzsikusainkra nézve.

Polgári fiu- és leányiskola Poprádon a Magas-Tátra alján. Orvosilag ajánlott hely. Évi tandíj 40 korona. Német családnak olcsó és kifogástalan ellátás kapható. — Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál: HORN JÓZSEF igazgató. 8—*

Nyugdíjgyesület gyűlése. A helybeli ipartestületi nyugdíjgyesület választmánya f. hó 24-ikén délelőtt a városháza tanácstermében id. *Rábely* Miklós elnöklésével ülést tartott, melyen *Rómay* Gyula titkár előadta a tárgyalásra kitűzött ügyeket. A befolyt adományokról tett jelentést, egy új tagot vettek fel, nyolcz tagdíj-hátralékos tagot töröltek; az aradi iparosok nyugdíjgyesületének alapszabály-tervezetét tudomásul vették s az első félévi zárszámadás adatai örvendetes és jóleső érzést keltettek, mert a félévi szaporodás — bár már nyugdíjat élvező tagok is vannak, mégis 5200 korona s a vagyon 81700 korona. — A választmány egy nyugdíj-kérelmet az alapszabályok értelmében elutasított, s az évi 1 korona kezelési alapnak a tagjárulékba beosztását s a heti járulékoknak havi járulékká leendő átváltoztatását melyben elhatározta s erre vonatkozólag a közgyűlés elé javaslatot terjeszt.

Besztercebányai Fiuinternátus Besztercebányán. Nevelőintézet bentlakó és bejáró felsőkereskedelmi, polgári iskolai és gimnáziumi tanulók számára. **Allandó tanári és orvosi felügyelet. Gondos nevelés, kitűnő ellátás.** — Prospektust az internátus igazgatósága ingyen és bérmentve küld.

Magyar Kézműipar. Ilyen címmel egy jó irányu, komoly és tartalmas társadalmi és közgazdasági havi folyóirat indul meg Budapesten (VIII. Horánszky-u. 20. sz.) Előfizetési ára egész évre 2 kor. 40 fill., félévre 1 kor. 20 fill. Felelős szerkesztője *Tanka* Tibor.

Tisztítják az utcákat. Ha Rimaszombat utcáin járkálunk, egy idő óta szinte jóleső meglepetéssel látjuk, hogy ezeket a nagyon elhanyagolt utcákat rendes tisztogatás alá veszik. Nemcsak az összegyűlt sarat kaparják le az utcákról, hanem a csurgók környékén gyökerestől kigyomlálják a felburjazott gatz és füvet, a melyet látva, a mult hónapokban nem egy a csordáról hazatérő éhes tehén megállott egy-egy kis pótlegelésre. Most azonban egymásután eltűnnek az utcákról a pótlegelők, a csurgók összegyűlt sarát kikaparják, itt is, ott is eltűnnek a zöldelő pocsolyák, sőt járványos idők közeledéséhez illően, a város jó példával jár elő az utcára kiöntött vizeknek mésszel végzett dezinficiálásával. Jól esik bizony ezt az utcai tisztálkodást látni, a mit már egy-két év óta sajnosan nélkülöztünk.

Rakodási idő a mávnál. A miskolczi Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a máv. igazgatósága visszavonásig, a vasuti kocsik rakodási határidejét általánosságban 9 nappali órára leszállította. Az erre vonatkozó hirdetmény a Kamara hivatalában megtekinthető.

Féltékeny asszony boszuja. Rimaszécsen *Treffend* Jánosné, egy cigányasszony nem jó szemmel nézte *Danyi* Terézt, a velük lakó 54 éves cigányasszonyt s azzal gyanusította, hogy férjével viszonyt folytat. F. hó 21-ikén, mikor a nagy áradás volt, *Danyi* Teréz a Rimaszécses mellett folyó viz hidjára ült s onnan nézte, hogy nő a viz. Odajött *Treffend* Jánosné — a féltékeny asszony is s felhasználva a boszura kínálkozó alkalmat, úgy hasba rugta *Danyi* Terézt, hogy ez befordult a mély vízbe s az ár elsodorta. Augusztus 28-ikán fogták ki Rimaszécses és Csiz között a *Danyi* Terézt hulláját, mely után kutattak, mert a feledi kir. járásbíróság a szándékos büncselekménnyel gyanusított *Treffend* Jánosné letartóztatta és a rimaszombati fogházba szállította. A vízből kifogott hullabonczolása Rimaszécsen f. hó 28-ikán ment végbe a bírósági kiküldötték jelenlétében.

Országos vásár. A mult héten csütörtökön és pénteken folyt le a rimaszombati országos vásár, amelyen a szokottnál jóval kisebb volt a forgalom, különösen a kereskedők és a bódékban kirakodók panaszkodtak, hogy kevés volt a vevő. A forgalom csökkenése a még mindig tartó aratás rovására is írható, mert minden derült időt felhasznál most a földmivelő. — A marhavásártéren ugyan mozgalmas volt az élet s az árak is elég jól alakultak az eladók javára. A zsebmetszők — hála a rendőrség éberségének — nagyon csekély sikerrel operáltak. A döcögős államuton egy cigánygyermeket elgázolt egy kocsis, de a kis gyermek szerencsésen megmenekült nagyobb baj nélkül.

Nyilt-tér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Jegyzőkönyv.

Felvétellett Tornalján 1913. évi augusztus hó 18-án az Antony Pál és Valkay György urak között felmerült lovagias ügyben.

Alulírottak megjelentünk Antony Pál ur megbízásából Kőviben Valkay György urnál, hogy tőle megbizónk nevében lovagias elégtételt kérjünk a használt szóbeli sértő kifejezésekért, melyeket Valkay György ur a f. hó 17 én Kőviben megtartott vadászati árverésen mondott.

Valkay György ur felhívásunkra kijelentette, hogy *ő vivni nem tud és így nem is párbajozik, máskülönben kiállana.* Kijelentette továbbá, keresse Antony ur a becsületét járásbírósnál. Elégtételt tehát sem fegyveresen, sem másképp nem hajlandó adni.

Megbízásunk véget érve, Antony Pál ur részéről a fenti ügyet a lovagias szabályai szerint befejezettek jelentjük ki.

Kelt mint fent.

Ifj. Alitisz Miklós s. k.

Tornallyay Dezső s. k.

CSARNOK.

Sic itur ad astra!

— Irta: CROATUS. —

26

XVII. Sic itur ad astra.

Még ekkora ünnepi készülődés sose volt Szuszányban. Egy héttel a nagy nap előtt elkezdtek. Az állomástól a községhezágig vezető utat gyönyörűen megcsinálták, aranyárga kövecskékkel bevonták. Olyan egyenes, szép és tiszta volt ez az út, hogyha valaki rápillantott, menten tisztában volt vele, hogy a szuszányiak valakit várnak. Az ő nagy emberöket. A képviselőjüket: Zurányi Árpádot, aki most lett vallás- és közoktatásügyi miniszter. 10 év alatt vitte ennyire. S a szuszányiak, élükön Potorán Milossal annyira magukénak érezték a nagy férfit, hogy diszünnepet rendeztek az örvendetes esemény alkalmából. De milyen diszünnepet.

A házakat mind gyönyörűen kimeszelték. Minden család nagytakarítást rendezett, aminek eredményeképp rövid pár nap alatt olyan lett a falu, mintha skatulyából huzták volna ki.

Azután jött az igazi diszítés. A községháza előtt hatalmas diadalívet állítottak föl a szuszányiak. Remekül földiszítették virágfüzerekkel. A közepén valami fölírás ékeskedett. Az ut egész hosszában sudár fenyőpóznák vannak fölállítva, tarka, illatos viráglánczokkal körülfonva. Tetejükön ott lobog vigan a magyar zászló. Az egyik póznától a másikig vastag, tömött virágfonadék húzódik. A gyönyörű uton meg illatos virágok, szegfűk, rezedák, rózsák vannak elhintve. Az ut mentén, ott várja már az ünnepeket a választókerület lakossága. Mindenki ünnepelőbe bujva, ünnepi hangulatban. S előttük egyforma fehér ruhába kordont alkotnak a falu leányai, gyöngye virágzásai. Mindegyik szallagos szakajtót tart kezében tele illatos virággal.

A községháza diszterme is remekül ki van csinosítva. Zászlók diszítik a falakat. A padló gyönyörűen fölsikálva. Egy hosszú asztal, ott fognak a notabilitások ülni; közepén az ünnepelel, a székeken meg a meghívottak és vendégek.

A nagy percz közeledik, az uton mindenki feszült várakozásban figyel, a külön vonat be robog az állomásra. Potorán Milos fogadja az érkezőket, akik rövidesen kocsiba ülnek. Elöl megy az ünnepelel gyönyörűen földiszített fogatja, csupa fehér szegfű az egész. Benne ül Árpád és Titusz. A következő Bakonyi Bertalant és Vándor Estvánt hozza. Az öregecske halász volt az egyetlen ember Zánkában, aki a járványt elkerülte. Most ő is feljött gyámfia ünneplésére, a lurkók elvégeznek mindent odahaza.

A harmadik kocsis Zimonyi Dávid tanár urat hozta, aki mellett Milos foglalt helyet. A két jóbarát végre szavakkal is föltárhatta egymás előtt lelkét. Mind a kettő könnyekig meg volt hatva. Meglátni valakit, aki lelkükhöz legközelebb áll, azután ugyanakkor tapasztalni, hogy az eszme, melyet lelkünk évekig ápolt, ha más keze által is, de a ki hozzánk szintén oly közel áll, ily impozáns megvalósulást nyert, elég ez ahoz, hogy valakit meghasson. A két öreg úgy nézett menderre, mint az ősz apa, a ki kedvencz eszméjét fiában megvalósulni látja.

Azután jött Karossa Bulcsu meg Szilasy Elemér. A vén magyar boldog volt, amikor látta, hogy micsoda munka eredménye látszik itt, hogy fűződnek össze mind szorosabban a kapcsolatok, amelyek az ország népeit összetartják, erőt adnak nekik, nagy tettekhez képessé és boldoggá teszik őket; Elemért meg elfogta valami csendes, tiszta öröm: hisz önelkülme indez nem így volna most.

A következő hintók az ünnepelel barátait hozták. Ott volt Bihari Laczi, akiből tengerész orvos és kedvelt író lett, ott Altenburg Elek, a ki mint gazdag műbarát volt ismert a fővárosban, ott Meredek Feri, műegyetemi tanár, ott Lahner Pali, a kedvelt szatirista, Dénes Laczi, ismert komponista és zenetanár.

Az utolsó kocsis meg Mérey Kálmánt és Nemecka Laczit hozta.

Kálmán szorgalmas bankhivatalnok, Nemecka Laczi pedig — mint tudjuk — Titusz őrök. A megbélyegzett embert családja kitagadta, apja egész buskomorságba esett, amint a retentő tetről értesült. Büszkesége összeroppant. Nem ment az emberek közé, félt tőlük, hogy kinevetik. Hivatalában élte le élete hátralevő részét. Dolgozott, mint a gép. Egyszer aztán nyugdíjba ment. Valósággal meghibbant. Az volt a mániája, hogy a kaszinóban az összes lapokat gépiessen lemásolta. Mindenki szánalommal tekintett az egykor oly büszke jegyzőre. A high life többi tagjai, akiket szintén kitagadtak előkelő családjai, apró, alacsony foglalkozásokat szereztek meg. Csak Beneday nem javult meg. A rendőrségen nagyon ismert alak vált belőle.

Mikor a menet megindult s az utra ért, elkezdődött a lelkes éljenzés. Nagyszerű az, amikor egy társadalom kiált lelkesen nagyja felé üdvözlőt. A fehér ruhás leányok meg belemarkolnak a szakajtóba és hajtják az illatos virágokat a vendégekre. Különösen az első fogat kapott sokat. Árpád, a ki egyébiránt egész uton czilinderével köszöngtetett a népnek, egész virághalmaz lett a végén. Az egykori lelenczfut elfogta valami nagy hangulat, hálaérzés, ihlet és melegen belekapaszkodva barátja karjába, rebegte: milyen jó az Isten. Közeledtek a diadalívhez. Gyönyörű alkotás volt. Betonból készítették, de semmi sem látszott a sok virágtól. Egy virágdialiv! Két oldalt virágokból kirakva a magyar címer, a közepén meg ugyan-csak virágokból ez a mondás:

SIC ITUR AD ASTRA.

Erre azután a második hintóban kezdtek el könnyezni. Mindkettő azt gondolta: Mi lett az én neveltemből.

Amint a diadalíven átlépett az ünnepelel fogata, megdördültek a mozsarak és a háromszoros éljen. A menet leszállott a kocsiról és bevonult a községházába. Mikor a diszteremben mindenki elhelyezkedett, akkor fölállott Potorán Milos és szólani kezdett:

„Szeretve tisztelt képviselőnk, tisztelt vendégeink!

Összejöttünk itten, hogy megünnepeljük annak a férfinak a haladását, akit mindannyiunkhoz a legszorosabb lelki kapocs fűz s akinek mindannyian annyit köszönünk. Saját erejéből

küzdte föl magát arra a magas polczra, amelyen most üdvözöljük. A sors alaposan megpróbálta őt, mint tudjuk. Nem is akarom én az ő munkásságát méltatni, amelyet hivatottabbak már eleget méltattak.

Csak le akarom rakni lábai elé azt a koszorút, amelyet Szuszány népe ajánl fel jótevőjének. Ki akarom fejezni azt az őszinte örömet, amelyet e kis társadalom érez aziránt, akinek megváltását köszönheti. Aki megnyitotta előtte a boldogulás utját, aki a vad és oktalan gyűlöletet nemes rokonszenvvé változtatta. Az eszme, amely agyában megfogant, nem volt új. Mindannyiunk lelkében élt a vágy az egészséges haladás, nyugodt, békés munkálkodás után, lelkünk mélyén mindannyian éreztük, hogy az agitátorok aknamunkája jót nem hozhat. Am e gondolatot egyikünk se merte kimondani, álszögyen, mi egyéb tartott vissza bennünket. A deliriumban égő felizgatott nagy tömegek a józan gondolkodásra, mérlegelésre képtelenek voltak. Így hát semmi sem történhetett.

Dr. Zurányi Árpád volt az, aki először kimondta az eszmét, nem törődve avval, hogy mennyi gyűlöletet ébreszt föl maga iránt, hogy az izgatók daemóni csoportjával először véres harcot kell vívnia, csak azután valósulhat meg gondolata. Ő kimondta azt, nem eldörögte, megfujta harsonáit, amelyek az egész haza területén minden józan ember lelkében élénk visszhangot keltettek. Egyesüljünk, egyesüljünk! Elég az ellenség kívülről is, ne czivódjunk egymással!

Visszhangra talált a kiáltás!

Az agitátorok lázító munkája már minden alapos polgár szívében visszatetszést keltett, csupán az elvakult esőcselék szított hozzájuk. A nagy harez sikeresen dőlt el. A Concordia nem aknamunkával küzdött, hanem kitért a meggyötrött nép előtt a műveltség, a haladás, a boldogság bőségszaruját s az izgatók csakhamar egyedül érezték magukat. A vad gyűlölet ideje lejárt, elérkezett a kölcsönös megértés, a kölcsönös szeretet.

Ezt köszönjük mi a mi jó, szerett képviselőnknek. Ezt köszönjük mi, szuszányiak. Így hát mindannyian, akik itt vagyunk, közel állunk hozzá, mindannyian, mint egy nagy család ünnepelel az ő napját. Adja az Isten, aki őt ily szép munka véghezvitelére adta nekünk, hogy ezen a magas polczon is tovább folytassa áldásos működését! Tartsa meg őt mindannyiunk örömeire!

Harsogó éljen tört ki a beszédre. Azok, akik nek szíve telibb volt a többinél, könnyezni is kezdtek. Akkor fölállott Árpád:

„Jó szuszányi népem, kedves vendégeink!

Az emberi lélekben fekszik, hogy mindig bizonyos titkos örömet éreznünk, amikor magunkat ünnepelel látjuk. Ezért dolgoztunk szakadatlan, ez volt előrelátható és mégis úgy örülünk az ünneplésnek, mintha nem is az emelkedés hozzátartozó járaléka, hanem külön adomány lenne. Sokan azt tartják: ez következetlenség, én azt tartom: nem. Mert a nép hálája, az nem elmaradhatatlan járuléka. Vannak kényszeredett, kierőszakolt ünneplések, amikor a fehérruhás lányok átkot szórnak felénk virágokrétaikkal, amikor az éljen mögött elfojtott düh lappang s olykor előtör a férfiak szikrázó tekintetéből. Ha tehát valakinek olyan ünneplésben van része, mint amilyennel engem az én jó szuszányi hiveim megajándékoztak, az méltán büszke lehet a nép hálájára. Arra az őszinte öröme, amely az ifjúság szeméből, pirult orcáiról felém sugárzott s a néma köszönetre, amely a meglelték becsületes arcáról leritt. Én mindezt köszönöm nektek hiveim és remélem, hogy ezután is oly jó viszonyban maradunk, mint eddig voltunk. Hiszen ott, ahol becsületes, helyes törekvéseknek becsületes, helyes képviselője van, ott nincs szükség nagyszáju és később be nem tartott ígéretekre. Tudom mire van szüksége választóimnak és ők is tudják, hogy mindig csak javukat akarom.

De én most egy nagy kéréssel járulok a tisztelt ünneplő közönség elé. Szeretném ennek az ünneplésnek jellegét megváltoztatni. Azt szeretném hogy ez az ünnepelel nem csak az én szerény személyemre vonatkozzék. Hanem legyen ez annak a nagy kultur munkának az ünnepelel, amely énelem oly közeli összefüggésben áll, amelyet mindig, mint életem legszebb művét említek: a Concordiáé.

Ezen a napon ünnepeljük azt a nagy egyesülést, amely most hazánkban egyike a legtekintélyesebbeknek, a haza népeit egyesítő, egymáshoz közelebb hozni akaró egyesületet. Multja még igen kicsi, de hatása már óriási. Kulturéletünk legkiválóbbjai állanak élén a Concordiának, amelyhez minden józan honpolgár hozzá tartozik. Egészséges haladása, erősödése, virágozása elég zálog arra, hogy szükség volt. Hogy az ország népei már megunták az örökös czivódást és együttes, egészséges, nemzeti haladásra, munkára vágykoznak.

Uj iskolák, intenzív gazdálkodás, egyéni és családi boldogság jelzik az utját ennek a kultüregyesületnek. Mindig többen beszélnek a magyar nyelvet és ami fő, ez már nem gyűlöletes többé előttünk.

Nagy kort élünk mi most, kedves hiveim! Nem öldöklő harcok, bajnoki hőstettek legendás kora ez a mostani, hanem egy fejlettebb, egy magasabb nívón álló kor, a kölesönös megértés, a szeretet kora. A lelkeket megszállja valami hatalmas, titáni érzélem, amely elragadja őket egy magasabb szférába. A műveltség nemesítő hatása ez. A míg a műveltségtől a demoralizáció elválaszthatatlan volt, addig minden nemesebb intenció is ki volt a művelt ember lelkéből rekesztve. De most, amikor a műveltség fiatalabb társadalmának léha életét már megutáltuk, amikor a megelégedést, a nyugodt életet s az erőt elébe helyezzük a sorvasztó, a heves, a pokoli élvezeteknek, most érezzük a kultura nemesítő hatását. A népek mind inkább kibékülnek egymással, az ádáz gyűlölet megszűnik és mind általánosabban teret foglal az angyal szózata: Pax in terra hominibus! Közeledik a világbéke!

Ennek a kornak consequens alkotása a Concordia. A népek a műveltséggel tágasabb perspektívát nyernek, a vad fajszeretetet fölvaltja az okos és az ország népei kezét fognak. Össze kapaszkodnak, hatalmas, erős, áttörhetetlen csatárláncot alkotnak, hogy abban küzdjenek, törtessenek előre a világ nemzeteinek szörnyű versenyében.

Pár év alatt mennyit elért a Concordia! És mennyit el fog még érni. Csak haladjunk előre folyton, lankadatlan a haladás nehéz örvényén. S akkor elfogjuk érni, amit akartunk, azt, hogy az ország, a nemzet egy lesz, nem mint száználmas, töredezett mozaik, hanem mint egy impozáns, egy gigászi egész fog bemutatkozni a világ népei előtt. Akkor egy nyáj lesz itt és egy pásztor.

Ezt az eszmét ünnepeljük hiveim! Eljen, fejtse ki ezután is megszentelt munkásságát a Concordia! (Vége.)

Előrendű, kitűnő minőségű

gép-falitégla

bármely mennyiségben jutányos áron kapható

a RAKOTTYAY-féle gőztéglagyárban
LOSONCZON.

Eladó suska.

Fazekaszsaluzsány közbirtokossága közhírré teszi, hogy a két-kereszturi hártárban lévő őserdejében termett — mintegy 100 métermázsára becsült — suskatermését folyó 1913. évi szeptember hó 7-én délután 2 órakor nyilvános árverésen Fazekaszsaluzsányban az alólirt gondnok házában eladja. — Venni szándékozók felhivatnak — saját érdekükben — a termésnek a helyszínén való előzetes megtekintésére.

Ifj. Bolha György, gondnok.

Szörme újdonságok.	Női- és gyermek felöltők. Remek szabásu divatos K O S T U M E O K nagy választékban állandóan raktáron vannak és mérték szerint is rendelhetők a FISCHER BERTA DIVATTERMÉBEN :- RIMASZOMBAT.	Divatos gyászkalapok.
	Női- és gyermek kalapok.	

Pályázati hirdetmény.

2203. sz. — A rimaszombati ker. Munkásbiztosító Pénztár igazgatósága az Országos Pénztárnak 34074—911. sz. a. kelt jóváhagyó határozata alapján 1913. évi szeptember hó 20-ik napjának déli 12 órájáig terjedő határidővel egy újonnan szervezett évi 600 korona kezdő törzsfizetés, 240 kor. lakpénz, 130 korona ruhaátalánnyal javadalmazott (betegellenőr külellenőr)

segédszolgai állásra

pályázatot hirdet. A sajátkezüleg irt és aláirt pályázati kérvények a jelzett határidőig az igazgatósághoz czimezve a pénztár hivatalos órái alatt nyújtandók be.

Jelen pályázati hirdetmény közlése előtt beérkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A kérvényhez mellékelendő a magyar állampolgárságot, teljeskorúságot s a 40 éven alóli kort igazoló születési bizonyítvány, a pályázó egészséges voltát igazoló pénztár orvosi vagy hatósági bizonyítvány és az elemi iskolai bizonyítvány.

A segédszolgai állásra csakis jó írásu és a katonai kötelezettségének eleget tett egyének pályázhatnak. A tót nyelvet beszélők és az intézménynél szolgálók ajánlatai előnyben részesülnek.

A megválasztott (betegellenőr, külellenőr) segédszolga szolgálati munkakörét az igazgató fogja megszabni. Az 53—911. jegyzőkönyvi sz. alatt hozott igazgatósági határozatban foglalt feltételekről, az 1907. évi XIX. t.-cz. 110. §-ában, illetve a pénztári alkalmazottak szolgálati és fegyelmi szabályzatának 6. és 12-ik §-ában foglaltakról, a próbaszolgálatról, az esetleges felmondás körülményeiről és a szabályzatokban

foglalt egyéb követelményekről s feltételekről a hivatalos órák alatt a pénztár igazgatója ad bővebb felvilágosítást.

Az igazgatóság.

Kiadó

azonnalra egy három szobás lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel. — Hol? megtudható e lap kiadóhivatalában. 1—3

Árverezés.

Az érdekelt feleknek tudomására adom, hogy a nálam elzálogosított, de ki nem váltott vagy meg nem hosszabbított

zálogtárgyak

a f. 1913. évi szeptember hó 9-én délután 2 órakor saját üzleti helyiségemben el fognak adatni.

Gelb Simon zálogháztulajdonos.

Eladó ház.

Jó karban levő 3 szobás családi ház a Kmetty-utca 8. sz. a., vízvezeték már készen, szabad kézből eladó. Venni szándékozók értekezhetnek a tulajdonos Fekete Mihály ig.-tanítóval.

Tanulóul

egy 13—14 éves fiu — ki magyarul helyesen írni és kifogástalanul olvasni tud, nyomdásztanulóul; továbbá egy másik 13—14 éves fiu — ki írni és olvasni tud — könyvkötő-tanulóul felfogadtatik id. Rábely Miklós és Fia rimaszombati könyvnyomdájába és könyvkötészetébe.

Iskolakönyvek

ódon- és uj állapotban kaphatók:

Ifj. Rábely Miklós

könyvkereskedésében Rimaszombat, Deák Ferenc-utca 20.

A közeledő őszi- és téli idényre

Rimaszombat és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására hozom, hogy a szokottnál nagyobb választék áll a legújabb és a legjobb minőségű

bel- és külföldi szövetekből

raktáramon, a miért is felkérem nagyrabecsült megrendelőimet, hogy szükségleteiket — saját érdekükben is — minél előbb rendeljék meg. — Kiváló tisztelettel:

Józsa A. uri szabó Rimaszombat,
Deák Ferencz-utca 17. sz.

2-3

Hirdetéseket

mérsékelt áron

e lap részére

elfogad

a kiadóhivatal

Tompa-utca 10. és

Ifj. RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedő

Deák Ferencz-u. 20. sz.

Gubacs-(suska)-termés eladás.

A balogvári uradalom Coburg hercegi erdejéből az ez évi gubacs-termés folyó évi szeptember hó 7-én d. e. 10 órakor a felsőbalogi erdőgondnokság irodahelyiségében írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen el fog adatni.

Coburg hercegi erdőhivatal
Meleghegyen.

Nádszékfonást

gyorsan és jutányosan készít bármilyen mennyiségben a legkitűnőbb anyag :-: hozzáadása mellett :-:

Özv. Hollósy Józsefné

RIMASZOMBAT

Losonczy-utca 13. szám.

**Ajánlják a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt, modern be-
:: rendezésű ::
könyvnyomdájukat,
könyvkötészetüket,
minden e szakba
vágó munkák
pontos, gyors és
izlésteljes kivitelére a legjutányosabb árak mellett**

RÁBELY MIKLÓS és FIA :: könyvnyomdája és könyvkötészete ::

Telefon-szám 52.

RIMASZOMBAT,

Erzsébet-tér 9.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok, kimutatások stb., stb.
Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok, levélborítékok.
Pénzügyintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvény-
ivek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb., stb.
Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti
könyvek, czimkék és rággedulák, intőlevelek, levélpapírok és borit-
ékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések, levelezőlapok stb.
**Falragaszok, hirdetésmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési
értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb., stb.**
Könyvkötészetünk: — a legújabb gépekkel és segédeszközökkel felsze-
relve — mindenféle könyvkötői és diszmunkák kifogástalan elkészí-
tését gyorsan és méltányos árak mellett felvállal.